

the women's
the royal women's hospital
victoria australia

YOOM AKKA HOSPITAALA WAAMMATANI

DUBARTII ULFA GARA DHUMAA KEESSA JIRTUUF GORSA

Yeroo tokko tokko ulfa gara boodaa keessa, jijjiramoonni dubartoota yaadessuu danda'an uumamuu malu. Yaaddoowwan kunneen baay'een isaanii kaasuudhaan beellama kilinikaakee irratti mariyatamuun ni danda'ama, haata'u malee, hanga danda'ame hatattamaan gaariin ammo deessistuu waliin mari'atamuu qaba.

Hospitaala yeroo akkamii waamuun narra jiraa?

Yoo kan taatu ta'e hospitaala qunnamuun sirra jira mallattoowwan itti aanan keessa kan si mudatan yoo uumame:

- Yoo bishaan gubbeekee dhangala'eef (kun walitti butamuun ciniinsuu jalqabuun dura ykn booda jalqaba).
- Yoo dhiigni qaama saalaa malaa kan fakkaatu hin qabne qabaatte. Dhiigni qaamni saalaa kan waan akka malaa hedduu waliin jiru ta'e 'show' kun ammo mallattoo ulfi haala nagaa ta'een deemaa jira jechuudha. Yoo yeroo wallaansaaf seentu qorannoo qaama saalaa taasifatteetta ta'eef 'show' qabaachuu ni dandeessa.
- Walitti butamuun jiru baramaa, kan sekondii 30f turuufi daqiiqaa 5 caalaa kan walitti dhiyaatu yoo ta'e.
- Yoo sodaatte ykn maaltu akka ta'aa jiru hin beekne ta'e
- Dhukkubbaa to'achuudhaaf qoricha ni barbaadda yoo ta'e.
- Kan sitti hin dhaga'amne yoo ta'e mucaankee ni sosocho'a.

Eenyuu waamuun qaba?

Waa'ee yaaddoo kanaa kamiyyu hospitaalatti yoo deessistuu waliin dubbachuu barbaadde, karaa kanaa bilili

- **(03) 8345 3635 (Parkville patients)**

Gaaffii waliigalaatiif bilbila kanaan hin bililiin.

Yoon ciniinsuu keessan jira ta'e?

Dubartoota tokko tokkoof ciniinsuun osoo sirriitti hin ho'iin dura wallaansaaf si'a tokkoo ol galuun waan hin baramne miti, keessumaa ammo kun yoo mucaakee jalqabaa ta'e.

Yeroo tokko tokko ciniinsuun jalqabaa ciniinsuu sadarkaa sobaa, ykn ciniinsuu duraa jedhamee beekama. Yeroo jalqabaatiif daa'ima deessa yoo taate, ciniinsuun duraa saatiwwan, guyyoota ykn torbeewwan muraasaaf turuu danda'a.

Kottoonfachuun yeroo kana sitti dhaga'amuu malu gadameessikee (kokeen/fiixeen gadameessakee) akka lallaafuufi dhifamuun, bal'atee caalaatti banamuuf qophaa'u taasisa. Dubartoonni garri caalan kottoonfannaa akkuma dhukkubbii yeroo laguun ji'aa dhufuutti isaanitti dhaga'ama.

Gara hospitaalaa yoom dhufuun qabaa?

Dubartootafi daa'imman nagaa qaban, jiini isaanii guuteef, yeroo sadarkaa ciniinsuu kanaatti manatti dabarsuutu jechuun nutti himu qorattoonni. Nagaafi kan jiini guute jechuun ulfi kee yeroo da'umsaa sirrii torbeewwan 37 ol ta'ee atiifi mucaan kee nagaadha jechuudha.

Haala dhuunfaakeetii ilaalchisuudhaan odeeffannoo addaa kamiyyu yoo siif kenname, qajeelfamoota addaa sana hordofi maaloo.

Manatti, naannoo keetiitti bilisummaa mataakeetii ni qabda. Nyaachuu, rafuufi akka saffisa ofiikeetiitti naannoo keessa deemuu ni dandeessa.

Qaamakee dhaggeeffachuun wanta sirrii fakkatee sitti dhaga'ame godhi. Muuxannoonkee addatti kanumakee akka ta'e yaadadhu.

SADARKAA/HANGA CINIINSUUN IRRA JIRU	MIIRA NAMATTI DHAGA'AMU	WAAN TA'AN	YAADAWWAN GARGAARAN
<p>Ciniinsuu duraa</p> <p>Gadameessi dhifamuu jalqabuu</p> <p>Kottoonfannaa sobaa dhufee badu, gababaa</p> <p>Guyyoota muraasaaf turuu danda'a</p>		<p>Waan malaa fakkaatu dhiigaan makame</p> <p>Dhukkubbii dugdaa</p> <p>Dhukkubbii garaa gara gadii (kan dhukkubbii yeroo laguu ji'aa)</p> <p>Yeroo tokko tokko garaa kaasaa</p> <p>Yeroo tokko tokko bishaan gubbee dhangala'uu</p> <p>Tarii dadhabbiin sitti dhaga'amuu danda'a</p>	<p>Jireenya akka sirriin barametti</p> <p>Naannoo keessa deemi, of ko'oommachiisi</p> <p>Yoo si barbaachise boqodhu</p>
<p>Sadarkaa 1ffaa: sadarkaa jalqabaa(sa'aatii 8-16)</p> <p>Gadameessi sm 0–4 banama (saaqama)</p> <p>Kottoonfachuun sirrumaan, daqiiqaa 5–20 walirraa fagaata, sekondii 20–40 tura</p>		<p>Tarii dadhabbiin sitti dhaga'amuu danda'a</p> <p>Waan malaa fakkaatu dhiigaan makame</p> <p>Dhukkubbii dugdaa</p> <p>Dhukkubbii garaa gara gadii (kan dhukkubbii yeroo laguu ji'aa)</p> <p>Yeroo tokko tokko garaa kaasaa</p> <p>Yeroo tokko tokko bishaan gubbee dhangala'uu</p>	<p>Itti fufii nyaadhuu dhugi (yero hedduu xiqqoo xiqqoo godhii)</p> <p>Naannoo keessa deemi, of ko'oommachiisi</p> <p>Yoo si barbaachise boqodhu</p> <p>Garaa garummaa saatii lama lamaan bokokseekee qullaa taasisi</p> <p>Kottoonfachuukee yeroo qabiif (jalqabii isa tokkoo irraa jalqabbii kan isa itti aanuuu)</p> <p>Hospitaala yaammadhu</p>
<p>Sadarkaa 1ffaa: Sadarkaa ho'aa (saatii 3-5)</p> <p>Gadameessi 4–8cm baname</p> <p>Kottoonfannaandaqiiqaawan 3–7 walirraa fagaatu, sekendiiwwan 50–60 turu</p>		<p>Kottoonfannaan, cimaafi baramaadha</p> <p>Itti muddaa, dhukkubbii garaa gara jalaa</p> <p>Dhukkubbiin dugdaa itti fufuu danda'a</p> <p>Guutummaatti ciniinsuurratti xiyyeeffachuu</p> <p>Namoota deggeran irratti hirkachuu</p> <p>Waan malaa fakkaatu dhiigaan makame</p> <p>Bishaan gubbee dhangala'uu danda'a</p>	<p>Argansuu/hafuura baafannaa dheeraa fayyadami</p> <p>Xiyyeefannaa</p> <p>Shaaworii ho'aa fudhadhu ykn kafana waan ho'aa fayyadami</p> <p>Kallattiiwwan jijjiiri</p> <p>Kottoonfannaawwan gidduutti boqodhu</p> <p>Dhangala'aawwan unadhu/waan miyaa'oo hodhu/xuuxi</p>
<p>Sadarkaa 2ffaa: dhiibuu (saatiiwwan1/2-2)</p> <p>Gadameessi guutummaatti banama (10cm)</p> <p>Kottiinfannaan daqiiqaa 2–5 walirraa fagaata,sekendiiwwan 60–90 walirra fagaata</p>		<p>Kottoonfannaa walirraa fageeessuu</p> <p>Dhukkubuun baayyee hin sardu, dhuubbaa caalaa</p> <p>Dhiibuudhaaf ni sarda</p> <p>Ni dhifama, akkuma mataan mucaa gadi dhiyaataa dhufeen gubaa deema</p>	<p>Kottoonfannaan dhiibi (of ilaalee fayyadami)</p> <p>Kottoonfannaawwan gidduutti boqodhu</p> <p>Urgooftuu qabbanooftuu ykn filiitii fuulaafi mormatti biifuu</p> <p>Namoota gargaaruudhaaf dhaggeeffadhu.</p> <p>Yeroo akka mataan mucaa ba'uuf boqotaa dhiibduuf si sardu keessatti afuura baafachuu si barbaachisuu danda'a</p>

MIRKANEEFFANNOO Baxxee/unki kun odeeffannoo walii gala qofa dhiyeessa. Waa'ee daa'imakeetii ykn fedhiwwan kunuunsa fayyaakeetii gorsa addaatiif, ogeessa fayyaakeetiirraa argachuu qabda. Hospitaalli Dubartootaa Royal ogeessa fayyaa bira deemuurra raga baxxee/unka kanarra jiru irratti hundaa'uudhaan rakkoo qaqqabu ykn miidhaa uumamuu maluuf itti gaafatamummaa tokkollee hin fudhatu Yoo ati ykn daa'imnikkee wallaansa fayyaa atattamaa kan barbaadu ta'e, kutaa wallaansa balaa tasaa sitti dhiyoo jiruu qunnami © The Royal Women's Hospital 2017